

ת"פ 23544/05/12 - מדינת ישראל נגד דוד צור, רחל צור

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 23544-05-12 מדינת ישראל נ' צור ואח'

בפני
בעניין: כב' השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. דוד צור ע"י עו"ד חן הולנדר
2. רחל צור ע"י עו"ד גבריאל טרונשבילי

הנאשמים

גזר דין

רקע

שני הנאשמים הורשעו על פי הודעתם בתקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות.

על פי עובדות כתב האשום, ביום 10.5.12 הגיעו הנאשמים לתחנה המרכזית בירושלים יחד עם בתם הקטינה, שהיתה אז כבת ארבע. במקום עברה קבוצת נערות, והנאשם הורה לבתו שלא להסתכל עליהן, שכן לבושן לא היה צנוע לטעמו.

אחת הצעירות, נופר, (להלן: **המתלוננת**) העירה לנאשמת כי אופן דיבורו של הנאשם אינו הולם וכי אסור להם לחנך כך את בתם. בתגובה אמרה הנאשמת למתלוננת כי היא וחברותיה זונות וכי ישרפו בגיהנום. המתלוננת השיבה לנאשמת שכל היהודים אחים והנאשמת קללה את המתלוננת וחברותיה ואמרה להן שוב כי ישרפו בגיהנום.

המתלוננת וחברתה ביקשו מהנאשמת להפסיק לקלל ובתגובה קללה אותן הנאשמת פעם נוספת, קמה ממקומה ותקפה את המתלוננת במכת מרפק בעינה השמאלית, ובאגרופים וסטירות בפניה וראשה.

המתלוננת ניסתה להדוף מעליה את הנאשמת וחברותיה ניסו להרחיקה, ואז קם הנאשם והכה את המתלוננת בראשה באמצעות בקבוק פלסטיק מלא. שני הנאשמים הכו את המתלוננת בפניה ובעטו ברגליה. רק כאשר החלה בתם של הנאשמים לבכות עזבו השניים את המתלוננת.

כתוצאה מן הארוע נגרמו חבלות ובהן שריטות ושטף דם בידיה. כמו כן, כתוצאה מן התקיפה חשה ברע ואף הקיאה בבית החולים.

הודאת הנאשמים באה במסגרת הסדר דיוני, אשר כלל תיקונים בכתב האישום, ללא הסכמה בענין העונש. הנאשם הודה בעובדות האישום מבלי שקיבל אחריות למשמעות הפלילית שלהן, אך בא כוחו הצהיר כי אינו חולק על כך שמעשיו של הנאשם אכן מקימים את העבירה המיוחסת לו. גם בישיבת הטעונים לעונש שב הנאשם והבהיר כי להבנתו אינו אשם

במאומה ובא כוחו שב והצהיר כי אינו מבקש לחזור בו מהודאתו (ר' ע' 13-14 לפרוטוקול ישיבת יום 14.12.14).

תחילה נקבעה אשמתם של הנאשמים והשניים הופנו לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית לבדיקת שאלת אחריותם למעשיהם ובמקביל הופנו לקבלת תסקירי שירות המבחן. לאחר קבלת חוות דעת, לפיהן שני הנאשמים אחראים למעשיהם וכשירים לעמוד לדין, הורשעו שני הנאשמים במיוחס להם.

טעוני הצדדים

ב"כ המאשימה שם דגש על חומרת העבירה בה הורשעו הנאשמים, אשר תקפו יחדיו את המתלוננת. לשיטתו, מתחם העונש ההולם את העבירה נע בין מאסר קצר ועד 18 חודשי מאסר. לאור העדר עבר פלילי קודם, ביקש להשית על שני הנאשמים עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, העולות מתסקיר שירות המבחן ולכך שהנאשם סבר כי אשתו מותקפת. לאור זאת ביקש להשית על הנאשם עונש של של"צ.

הנאשם ביקש לומר את מילתו. בדבריו הבהיר כי לטעמו מעשיה של הנאשמת היו מוצדקים ואינו מביע חרטה על מעשיו, שכן פעל תוך הגנה על אשתו ומעשיו ואינו רואה עצמו אשם בדבר.

ב"כ הנאשמת התייחס למצבה האישי המורכב ולקושי שבהשתת עונש מאסר, ולו בעבודות שירות, על אמא לילדים. כן התייחסל חלופ הזמן מאז הארוע. לאור זאת ביקש להסתפק בהשתת עונש מותנה ולהמנע מהשתת מאסר.

הנאשמת ביקשה לומר כי היא כיום בחודש השישי להריון.

מתחם העונש ההולם

חומרת מעשיהם של שני הנאשמים ברורה. תחילתם בהערה סרת טעם של הנאשם לבתו בת הארבע ביחס ללבושה של המתלוננת, המשכם ברצף קללות של הנאשמת למתלוננת, אשר חטאה היה בכך שהעירה לנאשמים על האופן בו התבטאו ביחס אליה. רצף הקללות הפך לתקיפה אלימה, תחילה על ידי הנאשמת, אשר תוך זמן קצר הצטרף אליה הנאשם, והשניים תקפו יחדיו את המתלוננת.

גם אם נבון יותר מצדה של המתלוננת היה להתעלם מהערתו של הנאשם, עדיין אין הדבר קרוב להצדיק את רצף הקללות אותן הטיחה בה הנאשמת ובודאי שלא את תקיפתה באלימות על ידי שני הנאשמים.

תוספת חומרה ממשית אני רואה ברקע למעשיהם של הנאשמים: אין זה עסקם של הנאשמים מה לובשת המתלוננת, או מה לובש כל אדם אחר. הנאשמים זכאים להחזיק באמונתם הדתית ולהתלבש כפי הבנתם - וכך גם של המתלוננת. המדובר בנסיון פסול מצדם של הנאשמים לכפות בכח הזרוע נורמת התנהגות ולבוש הנראית להם, תוך "הענשת" המתלוננת על כך שאינה מצייתת לקוד הלבוש הנראה לנאשמים מכובד דיו.

חברה שומרת חוק אינה יכולה להשלים עם התנהגות בריונית, אלימה ופורעת חוק מעין זו, או לגלות כלפיה סובלנות או סלחנות. אין כל ערך ברטוריקה נמלצת בגנות האלימות, אשר אינה מגובה בעונש מרתיע, המעביר ליחיד ולרבים את המסר בדבר הפסול והאסור שבמעשים.

ר' למשל לענין ז' ע"פ 4173/07, מדינת ישראל נ' פלוני, שם נפסק:

"ולגופו של עניין. רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברין האינדיבידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה."

מתחם העונש ההולם את מעשיהם של הנאשמים נע בין מספר חודשי מאסר בפועל, לריצוי ממש, ועד שנה וחצי מאסר. אני ער לכך שמעשיה של הנאשמת חמורים יותר, שכן היא זו שתקפה ראשונה את המתלוננת והנאשם הצטרף לתקיפה אחריה. למרות השוני במעשיהם של שני הנאשמים ראיתי לקבוע מתחם עונש אחד לשניהם, ואת הפער במעשים אבטא בקביעת העונש בתוך המתחם.

כמו כן מתחם העונש כולל רכיב של פיצוי. אמנם המאשימה לא עתרה לרכיב זה, אך מדובר ברכיב עונשי חריג, שבין עברין וקרבנו, והמדינה אינה יכולה למחול עליו.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם

הנאשם יליד 1975. נשוי לנאשמת ואב לשני ילדים. אין לחובתו הרשעות קודמות ואינו עובד, אלא מקבל קצבת נכות ומקבץ נדבות.

מחוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה עלה, כי הנאשם אינו סובל ממחלת נפש, במובן המשפטי של הביטוי ולא היה במצב פסיכוטי בעת ביצוע המעשים.

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם סובל מבעיות נפשיות שונות, בגין מטופל לסירוגין. כן עולה, כי הנאשם חזר בתשובה ועבר הליך של הקצנה דתית, אך אינו משתייך לקהילה מוגדרת.

בכל הנוגע לעבירה, הנאשם אינו מקבל אחריות למעשיו ומציג עצמו כקרוב להתנהגותה של המתלוננת, אשר להבנתו פעלה באופן תוקפני כלפיו.

הנאשם לא הסכים לבצע של"צ, ועל כן שירות המבחן המליץ להסתפק בעונש של מאסר מותנה.

הנאשמת

הנאשמת ילידת 1982. נשואה לנאשם. אינה עובדת ומתקיימת מקיבוץ נדבת. אין לחובתה הרשעות קודמות.

מחוות דעת פסיכיאטרית שהתקבלה עולה, כי אינה סובלת ממחלת נפש במובן המשפטי של הביטוי וכי היא אחראית למעשיה.

מתסקיר שירות המבחן עולים קורות חייה של הנאשמת. עוד עולה, כי הנאשמת סובלת מחוסר יציבות נפשית ומראיית עולם לפיה ישנם אנשים שונים המנסים לפגוע בה ובבני משפחתה.

הנאשמת לא קיבלה אחריות לארוע. לדבריה, חשה מותקפת על ידי המתלוננת וחברותיה ועל כן פעלה במגמה להתגונן מפניהן.

להערכת שירות המבחן קיים בנאשמת זעם עצור, אשר בשילוב עם ראיית עולמה הפרנואידית עלול לקבל ביטוי אלים, וענין זה מקים סיכון להשנות התנהגות עבריינית. לצד זה, הנאשמת אינה מוכנה להשתלב בהליך טיפולי. שירות המבחן המליץ להשית על הנאשמת עונש של מאסר מותנה.

בדיון לפני ביום 13.12.15 התברר כי היא בחודש השישי להריונה.

דיון והכרעה

נסיבותיהם האישיות של שני הנאשמים דומות. ברור, כי חרף העובדה ששניהם אינם סובלים ממחלת נפש ממש, לשניהם בעיות נפשיות, המתבטאות בין היתר באורח חייהם החרגי, כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן. לאור זאת, ולאור העדר הרשעות קודמות והאופק השיקומי המסוים, וכן בשים לב לעמדתה העונשית של המאשימה, ראיתי לחרוג ממתחם העונש ההולם ולא להשית על הנאשמים מאסר לריצוי ממש.

עם זאת, לא ראיתי כי נסיבותיהם האישיות של הנאשמים מצדיקות המנעות מהשתת ענישה מוחשית והסתפקות במאסר מותנה בלבד, כפי שהמליץ שירות המבחן. עונש זה מהווה חריגה מוגזמת ממתחם העונש ההולם ואינו הולם כלל את חומרת העבירות. אוסיף על כך, כי להתרשמותי עונש מאסר מותנה גם לא ישרת את שיקול ההרתעה, שבעניינם של הנאשמים ראיתי לתת לו משקל רב, לאור העובדה ששניהם מוצאים הצדקות שונות למעשיהם.

אני ער לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה בה הורשעו הנאשמים. במקרה זה, חלוף הזמן נובע כולו מהתנהלותם של הנאשמים וקשה לתת לו משקל ממש. כתב האישום הוגש תוך ימים ספורים לאחר הארוע לצד בקשה לקביעת תנאי שחרור. ההליכים בתיק ארכו שלוש וחצי שנים בשל אי התייצבות לדיונים, או התייצבות באיחור, וחוסר שיתוף פעולה של הנאשמים על שירות המבחן, הממונה על עבודות השירות ובאי כוחם. ההליכים בתיק אף הותלו למשך למעלה משנה (מיום 7.6.12 ועד 11.9.13). בית המשפט הפגין כלפי הנאשמים סבלנות רבה מאוד, על מנת לאפשר להם לקבל תסקירי שירות מבחן ולבדוק את התאמתם לריצוי עבודות שירות. חלפה שנה וחצי מאז ניתנה הכרעת הדין ועד השלמת הטעונים לעונש.

לאור האמור למעלה, ראיתי להשית על שני הנאשמים עונשי מאסר, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות, אך באופן "מדורג", כך שהנאשם ירצה את תקופת המאסר לפני הנאשמת. כמו כן ראיתי להחמיר מעט עם הנאשמת, שכן חלקה בארוע היה גדול יותר והיא זו שתקפה ראשונה את המתלוננת.

בנוסף ראיתי להשית על הנאשמים פיצוי למתלוננת. אני ער למצבם הכלכלי של הנאשמים, אך אין הדבר יכול להוות חסינות מחיובם בפיצויים.

לפיכך גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

א. נאשם מס' 1:

שלושה חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בעבודות שירות. נאשם מס' 1 יתייצב ריצוי העונש ביום 23.3.16, ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות שירות במחוז

הדרום.

ב. נאשמת מס' 2:

ארבעה חודשי מאסר בפועל, אשר ירצו בעבודות שירות. הממונה על עבודות השירות יקבע מועד התייצבות לנאשמת מס' 2 בסמוך ליום 1.8.16 ויודיע לבית המשפט את המועד עד ליום 1.2.16.

ככל שיהיה צורך בשינוי מקום ההשמה או מועד תחילת הריצוי, הדבר יעשה על ידי ממונה עבודות שירות ללא צורך בצו שיפוטי נוסף, אך בכפוף לכך ששני הנאשמים לא ירצו עבודות שירות באותה תקופה.

ג. שני הנאשמים:

שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצו אלא אם יעברו עבירת תקיפה תוך שלוש שנים מהיום. פיצוי למתלונת נופר, עדת תביעה מס' 1 בסך 2,500 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.3.16 (מודגש, כי על כל אחד מהנאשמים לשלם סכום זה בנפרד ובסך הכל עליהם לשלם 5,000 ש"ח).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ח' טבת תשע"ו, 20 דצמבר 2015, במעמד הצדדים.